

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

4. De eadem realiaè quæstiones soluuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

ca resurrectionis, qua sumus a peccati seruitute diuinitus crepti. Ac sicut in vetere illo Hebræorum Pascha te duo erant, Agnus enim immolabatur tanquam signum illius agni, quem Iudæi comederunt pridie illius diei, quo durum à se Ægyptiæ seruitutis & tyrannidis iugum depulerunt: & tanquam typus & figura Christi Domini, qui instar agni fuit in Cruce immolatus: & deinde festus dies Azymorum in honore habebatur tanquam signum libertatis obtentæ: sic etiam Ecclesia colit diem, quo occisus est Christus, tanquam agnus pro nostris peccatis oblati, cuius ille agnus legalis fuit typus & symbolum, cuiusque sanguine fumus redempti. Celebrat quoque diem Dominicæ resurrectionis tanquam festum & solemne: quia Christus resurgens ex mortuis, nos ad cœlestem Patriam reuocauit.

Quarto queritur, Cur Ecclesia statò & fixò die non colit diem Dominicæ resurrectionis, sicut colit diem Dominici Natalis? S. Augustinus de hac copiose scribens ad Ianuarium in Epist. 119. cap. 1. & à capite 9. usque ad 17. respondet, id fieri propter sacramentorum, & recondita arcana, quæ in celebratione Dominicæ resurrectionis continentur. Quærit, ait Augustinus, quæ causa sit, cur anniuersarius dies celebranda Dominice passionis, non ad eundem redant anni die, sicut dies, qua traditur natus. Et post pauca subiungit: Noueris diem natalem Domini non in sacramento celebrari, ad tantum in memoriam reuocari, quod natus sit: ac per hoc nihil opus erit, nisi reuoluitur anni diem, quo ipsa res acta est, festa deuotione significari. Sacramentum autem est in alia celebratione, cum rei gesta ita rememoratio est, ut aliquid etiam ita significari intelligatur, quod sancte recipiendum est. Eo itaque modo agimus Pascha, ut non id solum, quod factum est, in memoria reuocemus, id est, quod mortuus est Christus, & resurrexit: sed etiam ob cetera, quæ circa ea gesta obstantur, ad sacramenti significationem non omitamus. Quia sicut dicit Apostolus. Mortuus est propter delicta nostra, & resurrexit propter iustificacionem nostram. Transitus de morte ad vitam in illa passionis Domini & resurrectione sacrosus est. Significat ergo Augustinus in celebrando Paschate uoluisse Ecclesiam, ut arcana quædam intelligeremus, uidelicet nos debere cum Christo, in primo mense ab Æquinoctio uerno, in nouitate uitæ resurgere, & cum Christo mori primum, hoc est, veterem uitam deponere, ut sicut tuæ renouatur annus, & renouantur omnia, & vetera transierunt: sic nos uitam renouemus uetere abiecta. Existimo Ecclesiam huiusmodi ritum & motem colendi Pascha, semper seruasse ab Apostolis traditione acceptum. Petrus Apostolus in Italia, Marcus Alexandriæ, & in Ægypto, Ioannes in Asia Pascha ita celebrandum tradidisse creduntur.

Quare non suat audiendi, qui censent, satius fore, ut Ecclesia statò semper die Pascha obseruaret, instar aliorum dierum festorum, qui rati & fixi nuncupantur: hac enim ratione se Ecclesia, inquit, à multis questionibus & controuersijs omnino expediret, quæ in Nouillijis Paschalibus inter Scriptores non sine magna contentione oriuntur. Sciendum est, Molaium Pascha, hoc est, quod lege veteri, & præcepto Moysis colebatur, semper celebratum esse à Iudæis Luna quartadecima, qua cadebat vel in diem Æquinoctij uerni, vel quapost Æquinoctium uernum primo occurtebat; ut testis est Iosephus libr. 3. Antiquitat. cap. 13. Hoc idem docet Anatolius Laodiceæ uerbis Syriæ Episcopus, qui circa annum Domini 282. annis ferme quadraginta quinque ante Concilium Nicænum uixit: qui postquam docuerat, ut referret Euseb. li. 7. Histor. Ecclesiast. cap. 29. annum, quod ad Pascha celebratam spectat, ab Æquinoctio uerno esse inchoandum, subiungit hæc: Et ideo nò parum delinquere dicimus eos, qui ante initium hoc noui anni, id est, ante Æquinoctium uernum, Pascha putant esse celebrandum. Et hoc sensisse Philonem, & Iosephum, & alios antiquiores Iudæos testatur, uidelicet, Pascha non prius esse immolandum, quam Æquinoctium uernum transiret. Ergo patet ex his, He-

bæos ex traditione Moysis sumpsisse eam Lunam quartadecimam primi mensis, quæ vel in diem Æquinoctij uerni inciderebat, vel ipsum proxime sequebatur, ita ut Luna decimaquarta Æquinoctium antecedens reiecta semper fuerit ut inutilis, & quæ ad vicinum potius mensis anni, quam ad primum pertineret. Et quia Christus Dominus, qui nostrum Pascha uerum est, resurrexit à mortuis Luna decimaseptima, aut Luna decimaseptima (secundum duas Catholicorum sententias, de quibus inferius dicam) primi mensis post Æquinoctium uernum, ideo Ecclesia nunquam celebrat Pascha ante Æquinoctium uernum: ut colligitur ex sancto Ambrosio epistol. 83. S. Augustini epistol. 119. cap. 8. Bedæ lib. de Ratione temp. cap. 28. Socrat. libr. 5. cap. 20. Calliodor. in Tripar. libr. 6. cap. 37. Nicephor. libr. 11. cap. Clemen. lib. 5. Constit. Apostol. cap. 18. Nam quia resurrexit Christus post Lunam decimaseptimam primi mensis, ideo nunquam Ecclesia Pascha colit, nisi post quartadecimam Lunam primi mensis, post Æquinoctium uernum. Quare Ecclesia iam inde ab Apostolorum uetulo hunc morem retinuit, ut in Paschate celebrando rationem habeat Lunæ in primo mense, nempe Martio, iuxta Æquinoctium uernum occurrentis. Et quia heresis fuit primis illis Ecclesie temporibus quorundam contententium, debere Ecclesiam una cum Iudæis Pascha celebrare quartadecima Luna primi mensis incidentis in Æquinoctium uernum, aut proxima post illud, in quem unque diem ea Luna caeteri iuxta illud Deuteronomij: [Mense autem primo quarta decima die mensis Phase Domini erit:] ideo Ecclesia ne Christiani Pascha celebrarent in eo die, quo Paschalem Iudæi, aliquando agnum ederent, instituit, ne unquam Pascha obseruaretur in ipsa quartadecima Luna primi mensis: & proinde, quotannis quartadecima Luna primi mensis, quo die Iudæi initiu legum, suum Paschalem agnum immolant, & comedunt, notaretur; & deinde in Dominica die, quæ cum Lunam proxime consequeretur, Pascha nostrum coleretur. Quo fit, ut quoties Luna quartadecima primi mensis in diem Dominicam cadit, Pascha Ecclesia transferat in sequentem diem Dominicam, in quem Luna vigesima prima primi mensis incidit. Vnde extrat Canon. 69. Apostolorum ubi dicitur. [Si quis Episcopus, vel Presbyter, vel Diaconus, vel omnino ex Clericorum Catalogo ieiunat cum Iudæis, vel cum ipsis festos dies agit, vel ab ipsis xenia accipit, ut uerbi gratia, azyma, vel quid tale, deponatur; si uero sit laicus, segetur.]

CAP. IV.

De eadem re alia questionibus soluntur.

PRIMO queritur, In quo Ecclesia ab Hebræorum lege in hac parte recesserit? Respondeo, in hoc Ecclesiam à Iudæorum more discedere: quod Pascha, non in ipsa quartadecima Luna primi mensis, in qua Hebræi suum Paschalem agnum comederant, sed in Dominica, quæ quartadecimam Lunam primi mensis proxime sequitur, celebrati iusserit: eo quod prima Dominica, ante quæ proxime Iudæi suum agnum Paschalem immolauerant, & comederant, Dominus à mortuis resurrexit. Nam Iudæi Pascha celebrabāt, hoc est, in quartadecima Luna primi mensis suum agnum Paschalem sacrificabant, & edebant, qui mortem Christi adumbrabat: nos uero Pascha colimus ob memoriam resurrectionis Domini nostri, quæ die Dominica, & post Lunam quartadecimam primi mensis, & post Paschat, ac legalis agni immolatione, & esum facta est. Vnde Ambrosius in Epist. 83. ait: Si incidit, sicut futurum est proxime, quartadecima Luna mensis primi, die Dominica, quia neque Dominica die ieiunare debemus, neque uersidecima Luna die Sabbati incidenti, ieiunium soluere (quod maxime die Passionis est exhibendum) in altera hebdomada

celebr-

celebratus Pascha est differenda. Beda quoque in lib. de Ratione tempor. ca. 57. Conuenit itaque, inquit, diligenter aduertere, ut quoties quartadecima Luna in Dominica incurrat diem in sequentem septimanam Paschalem diem, potius differamus duplici hoc modo. Primum quidem, ne, tertia decima Luna, inuenta in Sabbati die soluiamus ieiunium: quod consequens non est, quod nec lex ipsa praecipit. Deinde, ne in Dominica die Luna, quartadecima constituta ieiunare cogamur, indecentem rem, illicitamque facientes. Hoc enim Manichaeorum sectae consuetudo possit. Idem docet Euseb. lib. 5. Hist. c. 23.

Secundo quaeritur, Quibus de causis Ecclesia interdixerit Pascha celebrari in quartadecima Luna primi mensis? Respondeo, multas esse causas eiusmodi, ob quas id Ecclesia prohibuerit. Prima est: ne in Luna tertia decima quadragenarium ieiunium solueretur: aut si tunc non solueretur, sed in Luna quartadecima, ne in die Dominico ieiunium seruare cogemur cum haereticis Manichaeis. Secunda: ne si in Luna quartadecima Pascha celebramus, ex una parte exultaremus ob memoriam resurrectionis Dominicae, cuius est signum Pascha, quod celebramus; ex altera parte lugeremus, cum Luna quartadecima primi mensis potius sit signum mortis Dominicae, quam resurrectionis. Quare Ambrosius Epistola citata: *Vnde (ait) haec Lex Pascha nobis seruanda est, ut non quartadecimam obseruemus in die resurrectionis, sed in die magis passionis, aut certe alij proximo superioribus diebus, quia resurrectionis celebratio die Dominica celebratur.* Tertia huius rei causa est: ne vnquam cum Iudaeis Pascha, id est, transitum ex Aegypto in patriam, hoc est, de morte ad vitam celebraremus: Iudaei enim suum legalem, & Paschalem agnum immolabant & edebant in memoriam transitus ex Aegypto in patriam, hoc est, in memoriam liberationis ex Aegyptiaca seruitute: nos vero ob memoriam Dominicae resurrectionis, per quam mortui peccato sumus in vitam gratiae restituti, & veterem vitam exuti in nouitate vitae ambulamus. Quarta: ne cum Quartadecimanis haereticis conueniremus, qui lege vetere cum noua obseruanda esse dicebant.

Tertio quaeritur, In qua Dominica primi mensis Pascha celebrari Ecclesia iusserit? Respondeo. Pascha celebranda esse in Dominica die ex Apostolorum auctoritate: ut tradit Pius Papa & Martyr, qui vixit circa annum Domini 150. in Epistol. Decretali, & habetur in cap. Nosse. de Consec. Distinct. 3. Et, celebrandum esse non qualibet Dominica, sed ea qua Luna quartadecimam primi mensis proxime consequitur, definit Victor, Papa & Martyr: & refertur in cap. Celebratam de consec. distinct. 3. Vbi sic ait: *Celebratam sancti Pascha die Dominico agi debere, & praedecessores nostri iam statuerunt, & nos illud eadem die solemniter celebrare mandamus: quia non decet, ut membra à capite discrepent, aut aliter gerant.* [A quartadecima vero Luna primi mensis vsque ad vigesimam primam eiusdem mensis eadem celebratur festiuitas.] Idem sancitum est in Concilio, quod eiusdem Victoris summi Pontificis horatu in Caesarea Palaestina à multis Episcopis celebratum est: ut legitur apud Eusebium lib. 5. Ecclesiast. Hist. cap. 13. Postea idem definiuit Synodus prima Nicæna, ut refertur Socrata. libro primo, cap. 6. Theodoret. lib. 1. cap. 9. Idem constitutum est in synodo Antiochena, & postea in Chalcedonensi. Hoc autem ita esse in Concilio Nicæno decretum, testantur Beda lib. 3. Ecclesiast. Hist. Anglorum cap. 25. Ambrosius Epistol. 83. vbi tria declarat ipse Ambrosius. Primum Pascha ex decreto Concilij Nicæni celebrandum esse in die Dominica post decimam quartam Lunam primi mensis, qui ab Aequinoctio verno incipit: quibus verbis explicat primum mensis esse eum, cuius Luna decima quarta in Aequinoctium incidit, id est, in diem 21. Martij, vel proxime consequitur. Secundo docet, Pascha in sequentem hebdomadam differendum esse, quando Dominica dies in Lunam decimam quartam incidit. Tertio loco ait, Patres Nicæni Concilij decreuisse, ut Luna quartadecima primi mensis inquiretetur per cyclum Anrei numeri decemnouennalem. Idem

plenius Beda restatur in lib. de Rat. tempo. cap. 42. & in lib. de Ratio. Computi cap. 16. Et idem repetit lib. 5. Hist. Anglorum. cap. 22. vbi dicit id ita seruasse beatorum Petrum, cum Romæ predicauit, & esse hanc consuetudinem Ecclesie, Euangelicam, & Apostolicam traditionem, & ita seruasse eam semper Romanos à S. Petro edoctos, Alexandrinos, & Aegyptios quos instituit S. Marcus S. Petri discipulis, à primis temporibus. Idem tradit Euseb. lib. 5. Hist. cap. 22.

Quarto quaeritur, Quinam mensis sit primus, post cuius Lunam decimam quartam celebrandum est nostrum Pascha? quidam putant, eum mensis esse primum, cuius Nouilunium propinquius est diei Aequinoctij verni. Sed hoc merito confutat Christophorus Clavius in Apologia noui Calendarij Romani lib. 1. cap. 1. Nam contingere potest, ut duo Nouilunia aequaliter à die Aequinoctij distent: vnum quidem ante, alterum vero post: si nige Aequinoctium constitutum die 21. Martij, si plenilunium incidat in meridiem die 21. Martij tanto interuallo à meridie diei 12. Martij aberit Nouilunium quod diem Aequinoctij praecedat, quanto ab eodem distat Nouilunium, quod eundem diem Aequinoctij subsequitur, quia vtrumque à plenilunio abest diebus 14. horis 18. minut. 22. secund. 2. fere vnde merito tunc ambigeremus, vtrum ex illis duobus Nouilunijs ad primum mensis spectet. Quare dicendum est eum esse primum mensis, cuius Luna quartadecima incidit in diem Aequinoctij, vel eundem proxime consequitur.

Hoc enim docet Beda in lib. de Ratione temporum cap. 49. his verbis: *Nos Aegyptiam calculandi disciplinam, qua & tuo iudicio (alloquitur autem Victorium) & vniuersalis Ecclesie consensu verior apparet, omnibus sequendam nouimus. Initium videlicet primi mensis ab octauo Iduum Martiarum, vsque in Nonarum Aprilium diem. Quartus decimas vero Lunas Pascha à duodecimo Calendarum vsque in decimum quartum Kalendas Maias. Porro diem Pascha Dominicam ab undecimo Calendarum Aprilium vsque in septimam Calendarum Martiarum: at hoc in Luna quintadecima vsque in vigesimam primam esse querendum. Quibus verbis aperte primam Lunam quartadecimam Paschalem collocat in die Aequinoctij, vel qui ipsum proxime sequitur: & vltimam in die decimo octauo Aprilis: ac proinde vult primum mensis, id est, Paschalem, esse eum, cuius Luna quartadecima incurrat in diem Aequinoctij, vel ipsum proxime sequitur. Idem apertius docet ca. 43. in eodem libro, ita scribens: *Qui vtrique (anni scilicet communis & embolismici) sicut supra à dum est, ab exordio primi mensis, quem Hebraei Nisan vocant, hoc est, ab accensione Luna Paschalis initium sumunt: cum exordium mensis hac regula debet obseruari: ut nunquam Luna Pascha quartadecima vniuem praecedat Aequinoctium, sed vel in ipso Aequinoctio, hoc est, duodecimo Calendarum Aprilium: vel eo transgresso legitima praecedat. Vnde fit, ut ab octauo Iduum Martiarum die vsque in Nonarum Aprilium diem Lunaris anni sint querenda primordia. Ipsa autem Luna quartadecima cum primo duodecimo Kalend. Aprilis, cum vltimo quarto decimo Kalend. Maias occurrendo, diem festi Paschalis ab undecimo Kalend. April. vsq; in septimum Kalend. Maias facit inquirendum.**

Idem dicit cap. 57. in hunc modum: *Nam quae post quartadecimam Lunam Dominica dies occurrit, ipsa est Paschalis Dominica resurrectionis dies. Quae quidem quartadecima Luna primum in Aequinoctio, id est, duodecimo Calendarum Aprilium: vltimum vigesimo nono ab hinc die, id est, decimo quarto Calendarum Martiarum, sub vespere processum terris ostendit. Et cap. 60. Cuius, inquit, primi mensis septemque eius dies non azyronum nunc regula talis est: ut quae post Aequinoctium decima quinta Luna occurrat, primi mensis intelligatur: & haec quacumque septem dies non vsq; ad vigesimum primum accipit, Paschalis festi gaudij apium porrigat. Sic ille.*

Quinto quaeritur: Quot, & quanam inquirenda sint, v: rit & legitime dies Paschae inueniatur? Respondeo: tria inquire debere. Nam tria ex decretis Sanctorum Pontificum, & Conciliorum in recta Paschae celebratione

obferuat Romana, & Catholica Ecclefia, videlicet Aequinoctium vernum, Lunam quartam decimam primi mensis, & primam Dominicam, quæ proxime fequitur Lunam illam quartam decimam. Et ne error contingeret in aliquo horum trium, statutum est à Patribus Concilij Nicæni, vt Aequinoctio vernò tribueretur dies vigefimus primus Martij, quo die tunc, aut circiter Aequinoctium fiebat. Ex quo fit vt Luna quarta decima, quæ ante cedit diem vigefimum primum Martij, cenfeatur pertinere ad vltimum anni menfem non autem ad primum, ac proinde apta non fit ad celebrandù Pascha: quæ vero quartadecima Luna incurrit in vigefimum primum diem Martij: vel fi in eum diem non cadit, quæ post diem illum vigefimum primum Martij primo occurrit, legitima fit ad Paschalis celebratam. Et hinc fit, vt omnia Nouilunia ac fola, quæ ab oclauo die Martij vsque ad quintam diem Aprilis contingunt, fint Paschalia, quæ sunt numero vigintiquatuor, nimirum viginti quatuor in vltimis viginti quatuor diebus Martij, & quinque in primis quinque diebus Aprilis.

Sexto quaeritur, Intra quot dierum primi mensis latitudinem possit Pascha contingere. Respondet in latitudinem trigintaquinque dierum. Nam constat, Pascha celebrari posse, ac debere in aliquo dierum à vigefimo fecundo Martij vsque ad vigefimum quintum Aprilis: adeo vt primum & vltimum Pascha coli queat die vigesima secunda Martij, postremum & vltimum, die vigesima quinta Aprilis: & tota celebritas Paschalis latitudinem habeat triginta quinque dierum; quorum primi decem ad finem Martij, vltimi viginti quinque ad principium Aprilis pertineant. Nam quando dies vigefimus primus Martij est dies Sabbati, & in eundem cadit Luna quarta decima, quæ prima Paschalis est, erit in fequenti proxime die Dominico, hoc est in die vigesima secunda Martij celebritas Paschæ: & ante hunc diem Pascha legitime & rite coli non potest, nec vnquam post Concilium Nicænum celebratum est. Quando item dies decimus octauus Aprilis est dies Dominicus, & in eundem diem incidit Luna quarta decima, quæ postrema Paschalis est, celebrabitur Pascha die Dominico proxime fequenti, videlicet die 25. Aprilis; post quem diem ex decreto Concilij Nicæni Pascha celebrari iure non potest, sicut igitur Nouilunium aptum ad Paschæ celebratam est, quod incidit in vnum dierum ab octauo die Martij vsque ad quintum diem Aprilis: sic etiam Luna quartadecima ad Paschæ celebratam apta est, quæ cadit in vnam diem à vigefimo primo Martij vsque ad decimum octauum diem Aprilis.

Septimo quaeritur, An rite celebrari possit Pascha in Luna decima quinta, aut in plenilunio primi mensis? Respondet, posse, nam solum prohibuit Ecclefia, ne in Luna quartadecima cum hæreticis Quartadecimanis celebremus non expectato die Dominico post Lunam quartam decimam primi mensis, ac semper hætenus Ecclefia Pascha celebravit in die Dominica, primoque mense, eo videlicet, cuius Luna quartadecima in Aequinoctium vernum incidit, aut ipsum proxime fequitur. Vnde fit vt Pascha celebrandum sit in prima Dominica post Lunam quartadecimam primi mensis, quæ in Lunam 15. 16. 17. & deinceps vsq; ad vigefimam primam includit, vt dicunt incurrit. Beda in lib. de Ratio. temporum cap. 57. primum docet, Dominicam diem, quæ post quartam decimam Lucam primo occurrit, esse Paschalem Dominicæ resurrectiois diem. Deinde subiungit: *Et si fieri possit, vt eadem omnibus anni Sabbati die, Luna quartadecima contingeret, nihil nostra Paschalis obseruantia tempus à legali difceparet: nam & ipsi, iuxta legis edicta, semper quarta decima Luna primi mensis ad vespertam immolantes & comedentes agni immaculati carnem, sanguinemque illius ad repellendum externorum nostris postibus aspergentes, id est, agnum Baptismi & Paschalem celebrantes solemnibus discipulorum, spiritalem superaretur Aegyptum, & quæ illuc*

cente mane in Luna Decima quinta eiusdem mensis azyorum diem intraremus, septemque dies eiusdem celebrata legitimos à mane quintidomi diei vsque vespertam vigefimiprimi mensis ipsius, id est, Dominico Pascha vsque in Dominicum Octauarum Pascha debita cum veneratione completemus. Sed quoniam Luna dies eadem in diuersis septimana deuoluitur ferias; inde fit, vt qui propter resurrectiois nostri Redemptoris; in Dominicum diem Pascha initium referuare docemur, aliquoties nostra festiuitas septima post Legalium azyorum exordium desinat ingressum. Idem apertissime tradit, cap. 59. sic dicens: *Nam cum in veteri Testamento tribus argumentorum indicij Paschale tempus sit obseruare præcipitur, videlicet post Aequinoctium vt mense primo, vt tertia eius septimana; id est, à vespere quartadecima Luna, quod est initium quartadecima vsque in vespertam, id est terminum vigefimæ prima celebratur: quarta in eiusdem obseruatione regula est vobis à tempore Dominice resurrectionis imposta: vt cum Aequinoctio transiit, Lunam primi mensis quartadecimam vespere, oratione facere viderimus, non statim ad faciendam Pascha transilimus, sed Dominicum diem quo ipse Pascha, id est, transitus de morte ad vitam, de corruptione ad incorruptionem; de pena ad gloriam resurgendo facere dignatus est, expectantes, in ipso tandem congrua Pascha solemnitas celebremus. Et paulo post. Quoties ergo diem Dominicum, mox adueniente quartadecima prima habemus, nihil nostrum tempus Paschale à Legali dissonat, quantum alijs sacramentorum generibus eiusdem Pascha solemnitas colimus. Quoties vero secunda, tertia, & quarta, vel quinta, vel sexta vel septima ab hinc die idè Dominice occurrerit, nec si quidem legem, aut Prophetas solimus, sed Evangelicæ potius gratia sacramentis adimplemus. Sic ille. Quam Ecclesie consuetudinem ex Theophilo Alexandrino Episcopo confirmant: idemque repetit cap. 60. & 61. & Augustinus Episc. 119. ca. 3. ad finem, ait: *Tertia hebdomada Luna Pascha celebratur, id est, qui dies occurrerit à quartadecima, in vigefimam primam.**

CAP. V.

Eusdem argumenti alie quæstiones diluuntur.

PRIMO quaeritur, Quotò die mensis Martij erat Aequinoctium vernum eo tempore, quo passus est Christus? Respondet Francolinus Tract. de Temporibus Horarum Canonice cap. 75. esse communem omnium fere Scriptorum sententiam, fuisse octauo Kalend. diei Aprilis, hoc est, 25. die Martij. Id probat ille auctoritate Ethnicorum: & Christianorum Scriptorum: quia ita dicit Plinius lib. 18. cap. 26. Columella lib. 9. de Rustica cap. 14. & lib. 11. cap. 2. Macrobius lib. 1. Saturna cap. 21. Augustinus serm. 22. de tempore, qui est 18. de Natali Domini. Chrysostomus hom. de Natiuit. B. Ioannis Baptiste, Isidorus lib. de Natura cap. 8. & lib. Etymolog. cap. 34. Beda de temporibus cap. 17. & de Ratione temporum ca. 28. Sed hæc non omnino certa sunt. Nam Augustinus, & Chrysostomus dicunt quidem Christum mortuum esse octauo Kalend. Aprilis in Aequinoctio verno: at non expriment, an dies ille incidit in ipsum Aequinoctium: sed potius fequitur die 24. secundum ipsos Patres fuisse Aequinoctium: nam vt arguunt Anselm. lib. 2. de Imagine c. 17. & Beda de ratione computi, si Christus mortuus est die 25. Martij, ergo die 24. ad vespertam agnum Paschalem, cum discipulis comedit: die igitur 24. erat Aequinoctium: alioqui enim si fuit Aequinoctium, die 25. Martij comedit Pascha ante Aequinoctium, cum tamen secundum legem edendum esset Luna decima quarta, quæ incidit vel in ipsum Aequinoctium, vel proxime fequeretur post ipsum. Vnde Anselm. & Beda locis citatis aiunt Aequinoctium fuisse duodecimo Kalend. Aprilis, hoc est die 21. Martij, & cœnasse eum Discipulis vnde